

253(16)

Handwritten number 113

Dissolution of Marriage.
indexed

s. 253(16) Tswana law on dissolution of marriage

8 APR 1939

10p. 16/16 M

PP. 1-17

K32/13

Tlhalo: Mouna a ka seke a kgaogana le mosadi' oa gagol, fela ba seke ba e a kwa pele ga batsadi' ba bona. Pele ge ba tla tthalana, ba ise khang kwa pele ga batsadi' ba bona. Ge mouna a ngongorega ka mosadi, o tsoantse go isa khang fa pele, ga batsadi' ba mosetšana, pele a ise a e ise kwa go batsadi' ba gagol. A ba bolèla kafa mosadi' a sa utloeng ka teng, gongol kafa a tsoenyang ka teng. Batsadi' ba mosetšana ba tla botša mosetšana fa pele ga mouna oa gagol. Ge mouna a bolèla nete, gongol a oketsa fela. Mosadi' o tla ga netša fa eseng gona. Ge mosetšana a sa ganetše mouna, ba tla raea mouna mouna gore a no itsoarèle, le mosetšana ba tla molaea gore ge a tsoeny e, mouna o tla no tlogela. Ge mosadi' ntse a tsoenya, mouna eanong o tla bolèla batsadi' ba gagol gore mosadi' oa gagol ga tseepila, e kanna mabaha a mantši' a ntse a lebeletše tiro tša gagol. Mue ga gona phetogō, he buile he lapile janong. Janong batsadi' ba mosimane ba tla botša mosetšana, gore a mouna o buoa nete gongol nyaa. Batsadi' ba mosimane ba tla no-llèla gore a itšoke, a ne a buol le mosadi' gongol tla tlogel a ihotthala. Ge gontse go sa bonale sepe, mosadi' a ntse a tsoenya fela. Janong

Mosimane o tla bollela batsadi ba gagwe gore eanona
 ga he tthe he una lebokanhang etso mosadi eo ga
 he ttho he mmatta, o ntenne. Batsadi ba mosimane
 batta bita batsadi ba mosetsana ba seke ba ba
 begella kafa mosimane a ngongoregang ka teng. Ge
 ba sena, go ba bollela, Ba tla botsa mosimane gore
 mosadi o mo tsoenyang ka eng, o rileng, o editseeng, o
 sentse se se go fedisitseeng pele. Mosimane o tla ba
 bollela kafa mosadi e tsoenyang ka teng. Ge
 mosimane a sena, go bollela kafa mosadi a sa utsweng
 ka teng. Ba tla botsa mosetsana gore e tso tso tthe
 tse di bollelang he mosimane he nete. Ge ba sena
 go utswa kafa mosetsana a bolletseeng ka teng.
 Batsadi go kopana ile bona. Ba tla sokasokana eie
 bona. ba he ba bona gore go tsoanana gore bana
 ba ka kyagana, gongole nyala. Ge ba dumalana
 gore ga ba tsoana go kyagana. Ba tla bontsha
 bana mabana a gore ba seligaogane, gore ga
 go molemo gore ba kyagane. Ba tla ba bontsha
 gore ne tla senyega maina, gape ne tla tshogo
 he batho, gore lesika la rona ga se lele ka
 nyaloang. Ga le loketse he sepe. Ba tsoa ba
 ga tlla dile tse fa pele ga mosimane le mosetsana.
 ba nyetsa di tiro tsa mosetsana ge a sa tshokomele
 kafa mosimane a mollelang ka teng.

Ba be ba mmollla gore ge mosimane a ka tšisa polelo e gape fa. O tta go tlogela. Ke tta mo attholla gore a go tlogela.

Ge batsadi ba sa uttoane, ka polelo, kgang e tta ea kwa kgotleng la kgosana ea bona. Ke gore eanong e tavanetse gore eanong eo go uttoia ke batho ba bantsi. Batsadi ba mosimane batla fete ba bollela kafa mosimane a sa uttoaneng le mosetsana ka teng. Ge ba sena go bollela jalo, ho tta bodioa mosimane kafa a sa uttoaneng le mosadi ka teng. Ge a sena go bollela. Ba tta botša mosetsana, ge mosetsana a sena go bollela. Ba botša batsadi ba mosimane mosetsana gore a mosimane ga a ise a ba hêgêlê kgang e. Ge a sena go e le begêla le dirileng. Ho tloga fa ba tta botša batsadi gore kwa kgorong ea bona le dirileng, le buile kgang e, jang. Le e tšisetse ka sebaka lang fa. Ge ba sena go uttoa gore ba tsamaisitse kgang eang. Ke bona le kgotla le, le santse le tta leka gore a bana ba sehgaogane. Ba tta ba boutša mabaka a gore ge batho ba kgogana ja go asiana. Ba tta senyega leina. Le batho ba tta ba tšhega. Ge batsadi ba bona ba dumela gore bana ba sehgaogane, ga bahe ba kgogana. Lehgotla le tta ba boutša mabaka. Janong ramsetšana ene o tta ottoa nku.

Ke gore o hontshioa molato oa ngoana oa gagoe. O
 phuthile batho, a ba tlogedisa di tiro tsa bona. Ka go
 sa utloeng gagoe. Mhu, ena e je oa ja kgotleng, ke batho
 ba neng ba bua kgang, le ba neng ba thile go
 tlo utloela. Ge batsadi ba mosimane gongoe ba
 mosetsana ba sa dumelle kgang ea lekgotla le, e ea pele
 kwa kgotleng le moshate. Ge kgang e sena go tsena kwa
 moshate, Morena tla botsa batsadi ba mosimane kafa
 mosimane a ba ipogelotseeng hateng. Go tloga go o
 tla botsa mosimane, go tloga go o tla botsa
 mosetsana gore a gontse jaaka-ge mosimane le batsadi
 ba gagoe ba bolela. Go tloga go eanong go tla
 bodwa batsadi ba mosetsana gore a mosimane
 ga a ise a ba bolèle rpe ka ga mosetsana. Ge ba
 sena go budwa ba bulthe. Janong go budwa kgosana
 gore ene o rileng ge a sena go utloa kgang e. Ge a
 sena go bolela kafa a utloeng hateng. Morena le
 ene o tla boutsha bana mabaka a gore ga go
 molomo gore ba kgogane. Fa go na go tla itatthola
 mosimane gore a o tlogela Mosetsana, gongoe Mosetsana
 gore a o tlogela mosimane. Ge ba dumella go
 itoarelana, ba tla itoarelana fa pele ga kgosi. Ge
 ba sa dumelle go itoarelana ba tla kgogana fa pele
 ga kgosi. Ge ba kgogana, eanong go wa kwa
 dilong tse ba nang le tsone. Bana, mabele, di kgomo le

tse di ngoe, kwa ntle go di aparo tsa mosadi fela. Tso tsothe di boela monna. Kamosekana a be a otloa kgomo mo godimo ga nngana oa gagoe ea sa utloeng. Kgomo e jeoa fa kgotteng.

Mosadi ge a tthala monna o tsoanetse gore a bolle Mabaka a tthalang monna ka ona. Ge monna a sa motthokomele, ge monna o mo itaea thata, ge monna a laola dilo tse a sa tsoanang gore a di laole. Mosadi o tsoanetse gore a bolete ditso tse fa pele ga lekgotta la monna. He go na a ka dumelwang gore a ka tthala monna. Se dilo di tta moela, monna a seke a bona sepe sa tona kwa ntle go di aparo tsa gagoe fela. Monna gape a be a jeoa kgomo mo kgotteng.

Mosadi e ene ge a tthala o tta bontshioa mabaka a gore ge a kgagana le monna ga go fela, ba tta tse goa le batho gape ba tta senyega leina. O tsoanetse gore a itshhe e ge bile a bogisega. A seke a jea pele ka pele. Fela gantsi, ntle batho ga ba tise go tthala, ka gore ba tshaba temana e. Ge monna a tthala mosadi; dilo tso tsothe di boela mosadi; ene ga abone sepe. Ge mosadi a tthala monna dilo tso tsothe di boela monna, mosadi o tva fela. Ke ka mo go entluta gore ba tise go tthala. Se ge monna a rata go tlogela mosadi a palloang. Le mosadi le ene jalo fela.

Fa ~~ga~~ gongol monna o tthala mosadi; ka tsetse mokgoa oa
 go tšamalea, gongol go una le bana ba bangol. Fa
 gongol, monna a ka bona mosadi a tsetse ngoana,
 mme a sa itse gore, o ba motšala le mang. fa gongol mosadi
 o paboa he tiro ea ntšu ea gagol, le motšapa fela.
 A sa kgathale gore a gona le monna gongol nyala.
 A ikela fela ka tsela ea gagol, ga mahale, fa gongol
 le monna oa gagol o bona di jo ka tšokolo fela. Monna
 o tla buoa a be a lapa. Ntšu ea gagol o fithele e
 tthakathakane go sena, boloka leoto. Dikobo di lepe-
 litsoe mo mporising. Dijina le di pitšana di itšise
 lapa, go busa di mpya le dikgogo, le di kolobe.
 Mabotana a lapa a phomogile, lapa le kgobogile.
 Go sepilg, go befela motho, le dijo tša teng o ka be
 oa di tšaba go dija. Dilo tše fa gongol di atle
 di befele monna, di ive gore a be a tlogella mosadi
 ese gore monna o arata go motlogela. Di tiro tša
 mosadi he tšona di dirang gore a be a motlogele. Le
 ge e ne ese maikaelo a gagol. Ke gore di tiro le mokgoa
 ea mosadi ga e mogathla. Ge monna tlogella mosadi
 ka mokgoa o tšala di hgonno fela, ntšu le bana o ba
 tlogella mosadi; Ge mosadi a koba bana. Ke gona
 monna a ka batsala. Ka tsela e, ga go seho, gongol
 go isa o mongol hoa kgotteng. Ga gona motho ea ka
 dirang motho ea motšapa gongol a ne thata; ge ese a tsetsoe.

~~Mosera~~ le Modise Modise o kile a nyala mosadi a badiwa
 Moseroa, ngoana oa kanama le Sejing. Erile ge ba
 sena-go nyalana, ba feta ngoaga ba utse ba le mogo. Ge
 ba sena go tshola ngoana oa Mosimane. Modise be
 aea mahgoeng. Morago ga hgaedi tse tharo ~~na~~ a utse
 a ile mahgoeng, ngoana oa bona a be a soa. Mtata goe
 a seke a be a tlo go motshidisa. Mtata goe a nna sebaka
 sa ngoaga tse tharo, a utse a ile mahgoeng. Mosadi
 kwa morago, a be a ngongorega gore mouna ge a
 satle gal keeng. Go ka ba ~~ge~~ mouna a ka
 be a sul. Go matoala goe ~~ke~~ re, gore itshoke, Mosadi
 a be a tshoke a nyalwa he ~~ba~~ mouna o mongwe,
 a tshola le ene bana ba bedi. Modise ene, a ~~na~~
 nyaga tse di supang morageng, ka ngoaga ~~na~~ ho
 agate a be alla gal. Ge alla gal, ga uttoala gore o
 na a nyetse morageng kwa ~~na~~ antse antse teng. Ge
 a tse gal, a hgaogana le mosadi le neng a monyetse
 morageng. Ge atena mo gal, a be a ~~ba~~ Moseroa
 mosadi oa gagole oa di kyono. Batadi ba gagole, ba
 mmolela gore Moseroa o nyetse he bana ba bangwe,
 o na a go tshobogile. Modise ene, »A ka ~~na~~ oboga jing,
 he tse he sa soa he feta«, a ba bollela gore oa
 mmatta. - Ge malatsi a mabedi a sena go feta, Modise
 a be a rona kanyoana goe go bita Moseroa gore
 mouna oa gagole ou mmatta. Moseroa a fete a zana

Rangoanagoe a booa, a fete a bolëla Modise gore Moseroa
 oa gana, are, » Ga o bolo go mottogela he sebaka »
 Modise a bolëla batsadi ba gagoe ka ja Moseroa a
 mo arabileng ka teng. Batsadi ba gagoe ba bitse bo
 rangoana go, le borakgadiago le bomangwanago Modise
 ba fete ba ba bolëla kafa Modise a battang mosadi
 oa gagoe ka teng. Ge ba sena go uttoa kafa Modise a
 battang mosadi ka teng, ba dumalana le Modise bare,
 » Mosadi eo o nyetse ka di'kgomo, ga segore ge Monna a na a
 ile mahgoeng a tere lebaka teng. Mosadi a ka itirela
 boithatelo, ga go mahatsege gore monna o tere lebaka le
 le kanankang, ge a santse a phela. Mosadi o tsoanetse gore
 a mo tetele, a seke a itirela boithatelo » Ke go go utahoa
 maloma go le mangoanago Modise gore ba eo go botlota
 ka ga Moseroa, kwa bagolong ba ga Moseroa. Ge
 ba toena kwa bo Moseroa ba fete ba bolëla kafa ba
 romiloeng kateng. Batsadi ba Moseroa ge ba sena
 go uttoa kgang e. Bona ba re, » Mosadi he oa lona, re
 mole a tholese, ga ene le rona, le ge monna oa gagoe
 a mottogela, ga a mottogela le rona, o mottogetse le
 lona kwa lona. Le ge eanong a nyaloa he monna ea
 nang le ene, eanong, monna o ga mo fitthela o mo fitthetse
 kwa lona. Kwa re le ba ramosetana ga rena molato,
 e bile ga re na sepe, le mosetana. Ke mosadi oa lona
 le mosetse, go fetile. Le battang mo rona, zape ga re itse

ge mosadi eo a nyetse, ka gore ga lea re bolela sepe ge e
 ka ba o ihopantse le monna eo ngomongoe fela.
 Ba bosetsa ka dikgang go beng ba bona, ge ba
 tsena ba fete ba bolela ka fa ba ramosetsana ba
 huileng ka teng. Ge ba sena go utloa ba di bolela
 Modise gone di kgang ke tse o. Ba ramosetsana ga baake,
 molato ke va nona, ga reea begela mosadi, ge a fofa le
 monna ea nang nae eanong. Ba be ba re, » Gotsanetse
 gone go sekisioa monna eo a tseneng Mosadi eanong.«
 Go be go romela Malomago modise ho ene, go mmotlha
 gore o ba tlega kwa kgorong ea ho modise ka moso.
 Ka moso monna eo a bidioa kakhudu a be a tla kwa
 kgorong eo. A fitlhela ba setse ba motetle, ge a sena
 go fitlha, Malomago modise a mmotlha kafa a na a
 romile ho ene kateng. A mmotlha ka leina are,
 » Kakhudu, kakhudu « kakhudu araba are, » ntata ke
 jano « » Kakhudu o molato, mosadi eo o monyetse, o
 mo nyadisitse ke mang, « kakhudu a bolela gone o
 mo nyadisitse. A mmotlha gape gore a o no o saitse ge
 a na le monna. Kakhudu are, » Enile ke buoa le
 mosadia utlala, eare, » Monna va gagole ke sebaka
 a tse a ile mahyeng, ga ke tshel ke na sepe le ene «
 A mmotlha gape gone enile ge o ntsha mosetsana kafa
 lapeng, o montshitse jang, una mongwa goe ke le koano.
 Ke saitse sepe, a o bona gone o molato go tsena utlu

mongoa eona a seo. Kakhudu a ipona molato, ge a tšene
 mottung ea monna o mongoe, a be a matseela mosadi:
 Ge basena go bona kakhudu molato, ba noatthola
 kgomo tse tharo, le mosadi ba mo tsaea. Ge mosadi
 a tsoanetse a tta gae. A gana go tta gae, are.» Ga a
 a tthole avata monna oa gagae oa pele, Modise gore o
 tshamihile ka ene « Ba naea Modise bare, » Mosadi ke eo
 oa gana, o ka ipona ka nssi lanong. Ga o bologona
 morageng, o be o tseloe ke balekane ba gago mosadi: «
 Modise le ene, a be a re, » Ge mosadi a gana nka seke
 ka ne sepe. A ka tsamaea le monna eo oa gagae aea
 kwa eang teng he tta bona mosadi ke nyala « Tsa be
 di kgogana Modise le Moseroa. Di kgomo tse di
 duediitsoeng kakhudu tsa be di fira Modise gore a
 tthoboge mosadi oa gagae ka tsona. Ba be ba bolae
 ea boraro gone le bona ba noe mō-ō. Modise a be a
 boela kwa Makgoeng go batta tiro, gore a tle a re a
 jake, jake e tle ene, mottha a bonang mosadi a be a
 jahile. Fela lesika la gabo la monyatsa thata gore ga
 se motso oa sepe, o senya lesika la bona, ka go
 tsamaea a nyala le naga.

Kubu Ditoane

Ntadi le Motsei: Monna o mongoe a bidisa Ntadi o hile
 a nyala mosadi a bidisa motsei, a mo inyadisa felu
 ba golo ba gagae ba sa rate. Ntadi a bolèla fela
 gore ene oa mo rata. Batsadi ba gagae ba ^mbolèla gore
 batsadi ba motsei ke sika le le sa siamang, ba'wa
 thata, ga ba utloane le batho ba ba ngoe. Ntadi
 a fela a sa tsee mo batsadi batsadi ba gagae ba
 bolèlang teng. Koa moraga batsadi ba gagae ba
 mo utloella gore a ka nyala motsei. Ge a sena go
 nyala motsei, a be a fuduga fa batsadi ba gagae
 a eo go una le bo ratsoalagoe. Ge a ntsa a ra le bona,
 tsatsi le lengoe, ba be ba mmetsa thata gore a be
 aloale. Ge a sena go fola. A be a sa kwa batading
 ba gagae, a ba bolèla gore, bo ratsoala gore ba
 mmeditse gore a be a loale. Eanong o batla gore a
 kgaogane le ngoana oa bona. Ge e le gore a ne le ene,
 tsatsi le lengoe ba tla mmolea. Batsadi ba gagae
 ba mmolela gore, ne go bolletse gore sika leo ga le
 asiana le eseng ka gope. Ba mmolela gore bona ga
 ba na sepe, thata ke ea gagae, ge a thala a ka nua
 a thala go tsoa felu mo ene. Sape ba mmolela gore
 kyang ea gagae, a sehe a e wa bolèla, ka ka gore ke
 thato ea gagae, o rile o oa rata, go nyala, Motsei.
 Ntadi a be aea go bolèla khangana goe kyang e, gore
 ene o rata go tlogela motsei ka gore batsadi ba

Gagwe ba loa thata, le gona ba setse ba mmpiditse gore
 he he he loale. Kangoanagoe a mmolela gore o tsoantse
 gore a bolle ntatagoe fete a tlogela motsei, ka gore
 dikgomo le dilo tso tsothe di tta sala motsei. Ntadi a
 bolle kangoanagoe gore o bolletse ntatagoe. Ntata
 are, ga a na sepe le kgang e o. Kangoanagoe aea
 le Ntadi ko ntatagoe, a fete a mo mmetse kgang e.
 Mogoloe ntatago Ntadi are, » Ga he na sepe le kgang e,
 he bolletse ntadi gone lesika le la Kaseroka ga le a
 siama, o dirile thato ea gagwe. Ge ele nna, ntadi a
 ka bona ka fa akatsoang ka teng » Bone bare,
 » Ngoana ge a lala le godu oa le neoa » he leo le ea moja
 eang lanong. Ntadi a fye fela, he gona a tta bonang gone
 go dira thato ea gagwe ntsoe he mmoleletse ga go a
 siama. Kangoanagoe a rapela Ntadi ga seke ya
 thusa sepe. Ntata goe a gana nang nang oa banyana,
 kangoanagoe a be a tthoboga. Kwa morago
 kangoanagoe a be a tana le Ntadi go molala
 kwa bogogwe. Ge ba tsena kwa teng, Batsadi ba
 Motsei ba be ba zakala kangoanagoe Ntadi ba
 be ba mmolela gore he ene a senyang Ntadi ga a
 tthole a utloana le bona ka bakeng la gore o
 tsamua le kangoanagoe, o moja melao e sa utloaneng
 le ea bona. Ntadi le ene, a be a zakala thata, gore
 ge bare, ba mo tsoara ba mmetse a tthaba aea

mahgoeng a ela nuri; la ttha kangoanagoe fela mo
 sebakeng. Dikgomo le dilo tse di nngwe tsa russia.
 kangoanagoe are, ke ea leha a tthola, a fela fela
 mo sebakeng. La bofelo a tthoma di tthaho. Mme
 ene a nyatsa Mogoloe gore a ha be a sekile
 ngoana le ge ngoana a dirile thato ea gagae. - Ge
 arialo a gahatsa Mogoloe bogolo bogolo, a seke
 a tthole a uttoana le ene Mogoloe a ~~mo~~ mmolele gore
 ha o tsoa kwa teng le ene o tso tshaba, o ne o
 tshabelang, o ha be nne, a e tthabane. E be ene
 o bollela ebe ele gore o e tthabane. Nkabe ke go uttoa,
 dikgomo tse o nte di soele, ga dire sepe, di latthiloe
 he ngoana ea sa uttoeng, he ntsa he mmolela gore go
 fo ga go tsoae, go oa baba, are, »Ene o tta tsoana«
 Ke eo, o tshabile di soele tse. Attadi o tta uttoa he
 lepathe ge enile he mmolela a seke a tsoa sepe sa
 tse he di mmolelang. Bone bare, »Ngoana ea sa
 uttoeng o oela di nomeng, are di homa he tso abo oa
 di tse « ke eo ge unaha o oetse are, tso tso ka
 ttho go. - Ge a ino ga ga tthe a na le go ga dima
 tiro ea gagae e msoe. Le go ikothusa ga a
 tthe a ikothusa o tshaba fela, le go ikahanya a
 saikahanya.

Kapula Tshirane.

Kgagano ea lesa Ge motho a tlogeloa he es mongol a soa,
 monna gongol mosadi o tsoanetse gore a ne a roulele
 monna ~~o~~ gongol mosadi oa gagol. O tsoanetse gore a ne
 hgoedi a ntsa a na fa utlung ea gagol, a sa sebetse
 sebetse sepe. Lesiha la ga bo le tsoanetse gore le mo
 thuse, di tiro tsa gagol. Ga a tsamala mo motseng le
 mo bathong ge a ise a fetsa sebaka sa hgoedi. Ge
 a sena go fetsa hgoedi. Monna gongol mosadi le
 bana ba tsoanetse gore ba beoloe, ba tshosioe
 merini ka le gare. Ge ba sena go beoloe, monna
 gongol mosadi o tsaea mogaga (sethare) se sena go
 thugisa se tshakantsae le metsi a tshapa ka sona
 gore a ikgagaele, a tloge masole a lesa, le gore a seke
 a thatafatsa lefatsho. Ge a sena go tshapa ka
 mogaga, eanong o dumeloa gore a ha tsamala mo
 batho, le mo motseng, le mo nageng. Pell le gona a ise
 a tsamala, o tsaea mogaga, o neng a tshapa ka ona
 a tsamala a o gasa le di tsela tse di tsamalang mo
 motseng. Ge a sena go etoa jalo janong sebaka sa
 gagol su go una golo go le gongol go fitile, a ha
 tsamala le batho, le mo bathong. Fela go roulele ga
 gagol go go ise go felle o tsoanetse gore a ne nyaga
 tse tharo tse une. Ke gona a ka benga feditse, le zone
 ge a ruta, a ka nyala gongol a nyaloa. Ga dumelwe
 gore a ka na ngoaga fela, a be 2 nyala, gongol a

o nyaloa. O tsoala sebaka. Ge monna a solloa ke mosadi
 ge mona mosadi eo, a le teng, ke ene a nyaloang ke
 monna eo, gore a tlo tshola bana ba mogoloe. Ene
 ga a utshe di'e bogadi, o ge go sena ope, monna
 eo a ka batta mosadi o sele fela. Ge a batta
 mosadi o sele, mosadi eo, ene, o tsoalloa ke bogadi. Ge
 mosadi a setsoe ke monna, o nyaloa ke mogoloe
 monna eo, gongoe mona monna eo. fela ge ba sarate
 go monyala, ga ba monyale. Ke gore ba tshola bana
 ba mogoloe bona, gongoe mona bona fela. Le ge ba
 sanyale mosadi eo, ba tta mosolofela thata ga ahe a
 tthoka sepe. Le ge a ttille go battioa ke monna o mongoe
 eseng oa lesika la bona. Ga ba ne sepe, fela o mmatta
 mo go bona, bogadi ge a bontsha o bontshetsoa
 bona. Monna ge a setsoe ke mosadi, ge go utshioa
 utshioa se antse, ga seke se ganoa. fela fa gongoe
 go atle go ganne batsadi ba mosetšana ge ba bone,
 mosimane a sa tshole ngoana oa bona sentle. Ba
 bona gone ngoana oa bona o na sohola, a sa
 phela kafa ba neng ba vata ka teng. fela ge ba
 bone, a ne, a phela fela. Ge seantse sele teng,
 se tta tta ka pele, pele fela kwa ntle ga go diega. Ke
 gone bana ba ga mogoloe, ba ka bogisega, o
 tsoanetse gore a ba solofek, a ba, baballe. Ba
 seke ba tthoatthoaga, ba itae gore ba na le mangoana a

bona. Ge mosadi a nyetsoe ~~me~~ mune a soeloa ke monna, o nna fela kwa a nyetsoeng teng. Ge monna oa gagole a sena bomona, ba ba ka monyulang. O na fela kwa teng, le ge a santse a le mofya. Ke ngoana oa kwa teng ~~ke gore o ntse~~ nyetsoe ka di kgomo, di kgomo tse di ne di rekha bana. Ge a sena bana di kgomo di rekile ene. A ka seke atthole a booa. Ontse, ontse, Ge a nyaloa ke motso o sele o ntshedwa bogadi; fela ge a nyaloa ke bomona monna oa gagole, gongwe ntalae, ga a ntshedwa bogadi. Ke gore o tshola bana ba mogoloe, gongwe ntalae.

Mosadi eo ge a nyaloa ke mona monna oa gagole gore mogoloe, o na fela motung ea gagole. Ge a nyaloa ke monna o sele fela ke gona a ka tlogelang ntutu e, ge monna eo, a sa rate gona mo lona. Ge monna eo, a rata go nna mo lona, oa nna, ga thibele ke ope. Ge mosadi eo enile monna asoa, a be a na le ene, bana, bana, ke ba monna oa pele, bana ba ba tla tsalwang kwa morago, ke bomona ba, di kgomo tsa bona ga di tthakane, le ge a ngoi nyetsoe ke mogoloe monna oa gagole, bana ba pele entse ele ho mogoloe ba ba tla tsalwang morago, kgomo tsa bona ga di tthakane. Mosadi eo, le ge a nyetsoe ke mogoloe monna oa gagole, ke mo ea gagole le ~~mo~~ mosadi oa mogoloe, ene monna ea monyetseeng laung.

Ke mosadi ea mottana, o itse fela gore o nyetsoe ke mogoloe, le gore a tle a tshole bana ba mona. Ba sehe ba tthoatthoae ga. Ge mosadi eo a sa nyaloa, mme a itsalla bana pele. Ba le bana ba bangoe, fo ga go kaioe, ~~gore~~ gore ke bojepe. Ke gore monna oa gagoe o sutle, ga a na ea ka monyalang. Bana ba le bona ke ba ba nyane, mo ba pele. Bona ga ba na di hgommo ka gore ga ba na ntata bona. Fela ge ba sena go gola. Ba tta bona ke bo mogoloe bona ka go ba thusa ka ga ba tsoa isa di namanyane, gore le bona, ba tle ba pele, ka gore ke bana ba mmabona.

Mosadi ge a soetsoe ke monna ga ahe a boella kwa bonabo, o na nna fela kwa nyetsoeng teng. Ge a tloga kwa teng, ke ge a nyaloa ke batho ba sele. Ke gona ba motlalang, ba ea le ene kwa bona, ka gore ba mo ntsheditse bogadi. Fela ge a na le bana ga ba tsamae le ene, go ka tsamala ba ba nyane gore, ba tle ba sehe ba tthoatthoae ga. Ge ba sena go gola ba boella kwa bona mogolo, kwa di hgommo tsa ntata bona di leng teng. Monna eo a nyetseng mmabo, ga a na tshata mo baneng ba. fa gongwe go ntshisa hgommo gore e tle e gumele bana ba, e tta booa ge ba godile, le bona va boella kwa bona mogolo.

Raditho thobolo Majadubudu end s 253